ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 55 (437) Пятніца, 20 мая 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню У СЕРАДУ, ПЯТНІЦУ І НЯДЗЕЛЮ | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена": Менск, Комсам. 25.

Задача дню---павысіць тэмп працы.

Зьмяшчаемай у сёньняшнім нумары газэты рэзолюцыяй Бюро ЦК УсеЛКСМ па дакладу ЦК ЛКСМБ, завяршаецца круг **праверкі працы Комсамолу Беларусі.**

Гэты круг справаздач—праверкі пачаўся на мінулых усіх акруговых конфэрэнцыях ЛКСМБ, потым пленум ЦК КПБ, нашыраны пленум ЦК ЛКСМБ і нарэшце бюро ЦК УсеЛКСМ.

Агульны вынік праверкі—**палітычная лінія ЦК ЛКСМБ правільная, практычная праца здавальняючая, організацыя ў асноўным здаровая.**

У вырашэньні цэнтральнай проблемы пастаўленай партыяй перад комсамолам—**правядзеньне ў адпаведнасьці запатрабаваньняў рабоча-сялянскай моладзі**, абаснаваных на агульна-гаспадарчым пад'ёме краіны, з **формамі, мэтадамі і зьместам працы саюзу**—маюцца бяссумненныя посьпехі. Аднак, проблема поўнасьцю яшчэ ўсёй працай саюзу ня вырашана, супярэчнасьці яшчэ ня выжыты.

Дасягненьні нашай працы адбіваюцца на ўдзеле комсамолу і масаў рабоча-сялянскай моладзі ў гаспадарчым будаўніцтве, у грамадзкай працы, у галіне правядзеньня нацыянальнай палітыкі партыі, у ўмацаваньні пролетарскай моцы комсамолу, у агульным паляпшэньні эканомічна-адукацыйнай працы саюзу, у агульным ажыўленьні працы ячэек і некаторых зьменах у бок паляпшэньня формы і мэтаду унутрысаюзнага кіраўніцтва.

Ва многіх выпадках мы прарабілі толькі чарнавую, хоць і вялікую, працу хаця-б з галіны ўдзелу ў гаспадарчым будаўніцтве. У сувязі з рацыяналізацыяй прамысловасьці, перад КСМ і рабочай моладзьдзю паўстае шэраг важнейшых задач, у сэнсе аказаньня дапамогі партыі і дзяржаве ў вырашэньні гэтага «аднаго з рашаючых пытаньняў сучаснасьці».

У вёсцы, у галіне кооперыраваньня вёскі, гэтай асноўнай прадпасылкай пад'ёму сельскай гаспадаркі і звучаньня асабовых інтарэсаў сялянскай моладзі з грамадзкімі, мы толькі прыступілі да працы.

Выхаваўчая праца саюзу ўладае яшчэ недастатковай ідэйнай якасьцю.

Яшчэ не разбурана „гняздо"—п'янства, хуліганства, асобных упадніцкіх настрояў у асобных пластох працоўнай моладзі.

Ацэнка становішча ўсёй працы комсамолу «**абавязвае комсамол да павышэньня тэмпу сваёй працы па правядзеньню ў жыцьцё дырэктыў партыі і ўзмацненьня кіраўніцтва ўсёй працай**» (з рэзолюцыі пленуму ЦК КПБ).

У агульных умовах БССР—сялянская краіна, са слаба разьвітой прамысловасьцю, задача актывізацыі і ўзмацненьня кіраўніцтва рабочай клясы (і рабочай моладзі), наліччэ складанейшага нацыянальнага пераплёту пры правядзеньні нацыянальнай політыкі партыі і г. д.—задача павышэньня тэмпу працы саюзу набывае асабліва важнае значэньне.

Комсамолам у сваёй працы абрысавана аграмаднейшае кола: **правядзеньне конкурсу на лепшага гарманістага да конкурсу на лепшага вытворцаўдзельніка ў гаспадарчым будаўніцтве. Ад організацыі плясуноў, запявал і г. д. да гарачага, жывога водгуку на забастоўку ангельскіх гарнякоў, падзей ў Польшчы і Заходняй Беларусі і рэволюцыйную барацьбу ў Кітаі.**

Гэтае кола трэба напаўняць усё большым зьместам, што магчыма пры ўмове павышэньня тэмпу працы саюзу.

Гаспадарка краіны расьце, на гэтай падставе прадаўжае расьці грамадзка-політычная актыўнасьць рабоча-сялянскай моладзі. Вядомае здавальненьне нашай працай заначаных здаровых запатрабаваньняў моладзі натуральна вырашае, павялічвае колькасьць гэтых запатрабаваньняў моладзі ў адносінах да комсамолу.

Каб поўнасьцю ўладаць растучай актыўнасьцю моладзі, найбольш поўна аказаць у сэнсе здавальненьня працай саюзу растучых здаровых запатрабаваньняў моладзі—трэба павысіць тэмп працы саюзу па правядзеньню ў жыцьцё дырэктыў партыі і саюзных органаў.

Асноўная гарантыя павышэньня тэмпу працы заключаецца ва ўсе ўзмацняючымся партыйным кіраўніцтве комсамольскай працай.

Другая гарантыя заключаецца ў тым, наколькі мы зможам пасьпешна конкрэтна кіраваць усёй працай, настойліва паляпшаць формы і мэтады унутрысаюзнага кіраўніцтва.

Сіла тэмпу працы ў вельмі вялікай ступені залежыць ад таго, **наколькі мы будзем будаваць конкрэтна сваю працу, конкрэтна ёю кіраваць, аб'яднаць вакол кіраўніцтва шырокія масы нізавого актыву і вучыць актыў выходзячы з патрабаваньняў бягучага пэрыоду ў жыцьці партыі, краіны і працы саюзу.**

Сіла тэмпу працы азначаецца сілай парткіраўніцтва, сілай конкрэтнасьці ва ўнутрысаюзным кіраўніцтве, сілай уцягненьня ўсіх мас комсамолу ў соцыялістычнае будаўніцтва.

А. БАРАНЬНІКАЎ.

Пастанова Бюро ЦК Усе ЛКСМ аб працы і становішчы беларускай організацыі комсамолу

(Зацьверджана Бюро ЦК).

Заслухаўшы даклад сакратара ЦК ЛКСМБ і садаклад адказнага інструктара ЦК УсеЛКСМ аб працы і становішчы ЛКСМБ, ЦК УсеЛКСМ прызнае: політычную лінію ЦК ЛКСМБ правільнай і практычную работу здавальняючай.

1. Адзначая посьпехі, дасягнутыя ў ажыцьцяўленьні нацыянальнай політыкі партыі, якія выразіліся ў высоўваньні беларускага актыву, беларусізацыі саюзнага апарату і газэты і ўмацаваньне міжнацыянальнага адзінства ў організацыі, ЦК разам з тым **указвае на рост праяўленьня за апошні час расійскага вялікадзяржаўнага шавінізму**, з аднаго боку, і **мясцовых нацыяналістычных настрояў, з другога, а таксама і на яшчэ ня поўнасьцю зжытыя трэньня паміж яўрэйскай, беларускай і польскай моладзьдзю у організацыі.** Удзельнічаючы у правядзеньні практычных мерапрыемств партыі па нацыянальнаму пытаньню у БССР, растлумачваючы іх сябрам саюзу, організацыя павінна працягваць барацьбу з нацыяналістычнымі настроямі ўсіх адбіткаў і ўзмацняць нацыянальнае адзінства. Яшчэ больш рашуча дабівацца ад комсамольскага актыву вывучэньня беларускай мовы, правяраючы раней прынятыя рашэньні па гэтаму пытаньню, а таксама неабходна як і раней весьці барацьбу з антысэміцкімі настроямі.

2. Адзначаючы практычны удзел організацыі ў гаспадарчым будаўніцтве БССР, ЦК прапануе ў большай меры канкрэтызаваць гэту работу з тым, каб кожная акруга мела плян таго, што неабходна зрабіць у гэтай галіне у адпаведнасьці з гаспадарчымі асаблівасьцямі і плянамі савецкіх устаноў у сваіх раёнах. Асоба павінна быць вылучана задача удзелу ў мэліорацыі і ў рабоце па пераводу насельніцтва на торфяны апал. Ува ўсёй рабоце па ўдзелу ў сельскай гаспадарцы належыць павышаць ролю ячэйкі ў цэлым і організоўваць іх сувязь з сельска-гаспадарчай коопэрацыяй.

3. У організацыі павінна быць шырока пастаўлена пытаньне аб удзелу ў культурным будаўніцтве; зьвярнуўшы ў асаблівасьці ўвагу на садзейнічаньне партыі ў падрыхтоўцы новых кадраў пролетарска-вытрыманай інтэлігенцыі, прынаўшы з гэтай мэтай меры к узмацненьню ўплыву ЛКСМ у навучальных установах. У прыватнасьці, у сувязку з прадстаячымі прыемамі ў ВНУ, організаваць падбор рабочых, батрацкіх і бядняцкіх элемэнтаў у школы, палегчаючы ім праз організацыю рознага выгляду курсаў, груп наступленьня у ВНУ. Неабходна таксама азнаямленьне з гісторыяй беларускай культуры прыцягваючы з гэтай мэтай беларускія навуковыя ўстановы і блізкія партыі культурныя сілы.

(Гл. працяг на 2-ой старонцы.)

Савецкі урад протэстуе

Замеры „цьвёрдалобых" скончыліся няўдачай

Правакацыя Ангельскіх консэрватараў не ўдалася

„Дакумант вялікае важнасьці" ня знойдзены

Міністр унутраных спраў Хікс, на шматлікія запытаньні ў палаце вобшчын рабочае партыі аб нападзе на Савецкае гандлёвае прадстаўніцтва, зрабіў наступнае тлумачэньне.

„Інформацыя, якая, як я ўжо паведамляў палаце, была прыслана мне ў сераду ваенным міністрам, паказвала мяне, што некаторы афіцыйны дакумант быў ці знаходзіцца ў руках у асобы, працуючай ў памяшканьнях занятых Аркасам. Дакумант мае на лішнім баку надпіс, што ён зьяўляецца ўласнасьцю караля і ня можа быць перададзены ні друку, ні якой-небудзь асобе, якая не займае афіцыйнага становішча на службе яго вялікасьці. Гэта быў дакумант, копію з якога спрабавала атрымаць асоба, ня маючая паўнамоцтва на гэта. У зьвязку з такою інформацыяй, я згаварыўся з прэм'ерам і міністрам замежных спраў і з іх ведама і згоды упаўнаважыў паліцыю хадайнічаць аб ордэры на падставе закону аб ведамсьцьвенных тайнах на права рабіць вобыск у памяшканьнях, займаемых Аркасам.

Вобыск быў зроблен у суровай адпаведнасьці з паўнамоцтвамі, якія зьмяшчаліся ў ордэры. Я паведамлю, што вобыск быў скончан толькі ўчора ў поўнач. Дакумант, аб якім ідзе гутарка, ня быў знойдзен (воплескі на лаўках рабочае партыі).

Паліцыя захапіла шмат папер, якія могуць мець адносіны да справы. Разгляд гэтых папер яшчэ адбываецца (гучныя воплескі консэрватараў).

Протэст ураду СССР.

Патрабаваньні Савецкага ўраду ў сувязі з нападам на Гандлёвае прадстаўніцтва Аркас у Лёндане.

Учора, 17 мая паслана Ангельскаму ўраду нота, ад Савецкага ўраду.

У сваёй ноце, Савецкі ўрад падкрэсьліваючы дружалюбныя адносіны з свайго боку, і жаданьне наладзіць нармальныя гандлёвыя зносіны, **настойна патрабуе забясьпячэньня за яго гандлёвымі агэнтурамі за мяжою поўнага амунітэту недачэпнасьці, на аснове ст. 5 Савецка-Брытанскага ўгавору 1921 году, які ў сучасны момант парушаны Брытанскім урадам ў самай грубай форме.**

Пацьвярджаючы, што налёт быў зроблены з мэтаю пашкодзіць гандлёвай працы Аркаса, **шляхам скампрамэтаваньня апошняга і стварэньня атмасфэры недавер'я** з гэтага пункту погляду Савецкі ўрад **заяўляе пратэст супроць нападзеньня на «Аркас».**

Нават, калі ў адносінах «Аркаса» Ангельскі ўрад, **ігнаруючы самыя элемэнтарныя патрабаваньні карэктнасьці, гандлёвых звычаяў,** спрабуе спасылацца на свае фармальнае права,—дык ня можа падлягаць ні малейшым развагам, што **гвалтоўны напад паліцыі на будынак гандлёвай дэлегацыі і зробленыя там дзейнічаньні зьяўляюцца фармальным парушэньнем угавору 1921 году.**

Савецкі ўрад заяўляе, што працаг гандлёвых адносін магчымы толькі тады, калі Велікабрытанскі ўрад будзе выконваць усе пункты гандлёвага ўгавору.

Савецкі ўрад лічыць сябе ў праве **патрабаваць ад Велікабрытанскага ўраду яснага і недвумысьлёнага адказу,** з якога можна было-б зрабіць належныя вывады. Ён разам з тым пакідае за сабою права прад'яўленьня патрабаваньняў аб здавальненьні за парушэньне Велікабрытанскім урадам угаворных абавязацельств за нанесеньне зьнявагі і зробленые дзейнічаньнем паліцыі матар'яльныя страты.

Павадыр племені «цьвёрдалобых» на прагулцы

Моладзь у краінах капіталу

Конгрэс працоўнай моладзі Чэха-Славакіі

Камітэт дзейнічаньня працоўнай моладзі Прагі, абраны ў верасьні 1926 году на акруговай конфэрэнцыі, выпусьціў адозву, якою склікае конгрэс працоўнай Чэха-Славацкай моладзі на другую палову мая 1927 году у Празе.

Адозва заклікае правесьці на усіх буйных прадпрыемствах сходы і паслаць прадстаўнікоў на конгрэс. Дзеля пакрыцьця выдаткаў на кангрэс, праводзяцца організацыі зборы. Адозва канчаецца лёзунгамі: **Праз адзінства—да перамогі.** Прыложым усе сілы дзеля таго, каб **конгрэс працоўнай моладзі Чэха-Славакіі быў удачным.**

Вобыск у памяшканьні КСМ Кладно

Паліцыя гор. Кладно, ў апошні час вельмі сочыць за дзейнасьцю КСМ. Дзеля таго, каб выклікаць хоць-бы нейкую сутычку, быў організаваны вобыск, пры якім у памяшканьні сэкратар'яту КСМ усё было перавернута дагары да нізу. Так як нашы таварышы былі дастаткова асьцярожны, паліцыя не магла знайсьці ніякіх матар'ялаў, і павінна была застацца бяз вынікаў.

Чахарда і крыжыкі

Два гады таму назад у сяле Верхмяна Смалявіцкага раёну організаваўся атрад піонэраў. Атрад у пачатку праявіў сябе добра. Павадыр любіў сваю працу, аддаваў ёй усю энэргію, а піонэры былі ініцыятыўныя, жвавыя, вясёлыя.

На зборках ня было сумна, гульні праходзілі з захапленьнем, чыткі—удала. Атрад рос, вясковая дзетвара ішла ў піонэры, ня гледзячы на лаянку бацькоў...

Ня доўга так працягвалася. Павадыра прызвалі ў армію, і ячэйка вызначыла новага піонэрпрацаўніка... І з новым павадыром пашла навіна на атраду. Пасяджэньні савету штодня адкладваліся «на заўтра», зборы зрываліся, ці праходзілі так сумна і так нецікава, што рабяткі ўцякалі з іх, хаваючы гальштукі за пазуху... Урэшце піонэрпрацаўнік зусім перастаў цікавіцца атрадам. Тады ячэйка спахвацілася і дала атраду ў кіраўнікі другога комсамольца.

Але гэты другі быў ня лепш свайго папярэдніка. Атрад талў з кожным днём, ніякая праца не праводзілася...

Комсамольская ячэйка «рагавала» сваю зьмену: на сходзе вельмі сур'ёзным тонам гаварылі аб «неабходнасьці палепшыць і паставіць на ногі піонэрпрацу» і вызначалі новага павадыра... Гісторыя паўтаралася... За кагальні месяцаў амаль усе зборы ячэйкі пабывалі ў павадырох, але становішча у атрадзе ад гэтага не палепшылася...

У красавіку г. г., у самы разгар павадырскай чахарды ў Верхмяна прыехаў поп-абнаўленец. Ён спрабаваў зьвярнуцца з пропаведзьдзю да сялян. Гэта ня ўдалося, бо непакорная паства вытурхнула абнаўленца з царквы з дадачай добрага пінка ў сьпіну... Абнаўленец, зразумела, быў у абурэньні, але духам ня паў.

Крочучы па размытай вясеньняй вуліцы і пачухваючы зашыбленыя месцы, ён парашыў спрабаваць сваё царкоўнае шчасьце сярод... вясковых дзяцей.

Калі вечарэла, на аколіцы вакол папа сабралося шмат дзетвары, у тым ліку і піонэры. Поп апавядаў мягкім ціхім галаском розныя дзіўныя рэчы. Забачыўшы на адной цёмнай шыйцы чырвоны гальштук, ён з паштотнай ухмылкай запытаў:

— Вы, дзеткі, піонэры?

— Піонэры,—буркнуў нехта ззаду.

— Так...—поп павольна і салідна высмаркаўся—гэта добра... Будзьце, дзеткі, добрымі піонэрамі, працуйце ў атрадзе, рыхтуйцеся на зьмену старэйшым таварышам-комсамольцам....

— Вось дык поп—пранеслася ў галовах піонэраў—ды ён-жа як наш сакратар гаворыць... Добры поп...

Лёд быў зломан. Сэрцы піонэраў напоўніліся павагаю да такога добрага папа, які і казкі апавядае, і нават за комсамол стаіць! На запацканых тварыках спачатку зьявіліся недаверлівыя ухмылкі, якія зьмяніліся выразам радаснага зьдзіўленьня, і ўрэшце поп быў «дэюрэ» і «дэ-факта» прызнан піонэрамі. Аб «беспартыйных» і гаварыць ня прыходзіцца—яны папа «прызналі» з самага пачатку...

А калі наступіў гэты момант, з паповскай кішэні зьявіўся мяшочак з чымсьці зьвінячым...

Дзетвара насьцярожылася. Шыйкі выцягнуліся, вочы шырока расчыніліся...

— Які-ж вам падарунак даць?—запытаў поп, павольна разьвязваючы мяшочак...

Але яго ўжо ня слухалі, уся ўвага была сканцэнтравана на мяшочку, адкуль зьявіліся новенькія, прыгожанькія крыжыкі і зазьвінелі ў пальцах папа...

— Дай!—хрыпла крыкнуў нярэдкі хлапчук і працягнуў ручку наперад.

— Дай! Дай!—закрычалі ўсе, жадна паблісквалючы вачыма.

— Пачакайце, дзеці,—сказаў поп, высока падымаючы над галавой мяшочак,—для таго, каб атрымаць крыжык, трэба пацалаваць мне руку і перахрысьціцца інакш ня дам.

Піонэры адчулі як моцна—моцна закалаціліся сэрцы, нібы яны жадалі выскачыць з грудзей... Крыжыкі такія прыгожыя! Але ці можна іх браць, ды яшчэ хрысьціцца—яны-ж піонэры—зьмена комсамолу... Ну, дык што?.. І поп вось за комсамол, а ўсё-ж такі поп... І потым павадыр усё роўна нічога не даведаецца, а крыжкі такія прыгожыя—можна будзе схаваць...

І піонэры адзін за другім перахрысьціліся, пацалавалі халодную папоўскую руку і, сьціснуўшы ў кулачкох металёвыя цацкі, разьбегліся па хатах.

А на заўтра ўсе піонэры, атрымаўшыя крыжыкі, здалі гальштукі і ў атрадзе замест 12 засталося 3 піонэры...

Трэба думаць, што ў комсамольскай ячэйцы спынілі гульню ў павадырскую чахарду. Бо дагуляліся да таго, што на дзіцячых шыйках, замест гальштукаў, апынуліся крыжыкі...

Цяпер пачнуць шукаць вінаватага ў гэтым сумным факце. Ня губляйце часу, таварышы: вінаваты вы ўсе!

Міх. Гольдбэрг.

Пастанова Бюро ЦК УсеЛКСМ аб працы і становішчы беларускай арганізацыі КСМ.

(П р а ц я г)

4. Адзначаючы ўмацненьне партыйна-пролетарскага кіраўніцтва ў ЛКСМБ, ЦК лічыць, што цяжкасьці пры ажыцьцяўленьні пролетарскага кіраўніцтва ў БССР што выцякаюць з малаколькаснасьці рабочае моладзі, невялікай нашай беларускай вёскай, могуць быць пераможаны пры сыстэматычным павялічэньні і далейшым замацаваньні пролетарскага асяродку, а таксама палепшаньні работы фабрычна-заводзкіх ячэек. З гэтай мэтай ЦК прапануе: а) павышаць процант рабочай моладзі ў організацыі, зьвярнуўшы ўвагу на уцягненьне ў саюз новых пластоў рабочай моладзі і дарослага юнацтва; б) весьці барацьбу з маючыміся, у асобных выпадках, цэхавымі настроямі, растлумачваючы рабочай моладзі яе роль, як пролетарскага асяродку, яе задачу ў адносінах да вёскі; в) організаваць аздаравіцельную кампанію рабочае моладзі, прыдаўшы ёй масавы характар, а таксама зрабіць работу прадстаўнікоў ЛКСМ у профсаюзах, шырока вядомай рабочай моладзі; г) актыўна ўдзельнічаць у рацыяналізацыі вытворчасьці, прыцягваючы больш шырокія колы комсамольцаў і рабочай моладзі да працы вытворчых нарад.

5. Адзначаючы агульнае ажыўленьне работы ячэек, якое выразілася ў разьвіцьці ўнутры-комсамольскай демократыі і культурна-масавай работы, ЦК разам з гэтым канстатуе навольнае правядзеньне ў жыцьцё рашэньняў Пленуму ЦК аб паляпшэньні самазага кіраўніцтва і наяўнасьця сярод часткі актыву неразуменьня сутнасьці гэтых рашэньняў. ЦК лічыць таксама, што і з боку ЦК ЛКСМБ, палепшыўшага ў агульным свае кіраўніцтва організацыяй, не было праяўлена патрэбнай упартасьці пры праведзеньні гэтых рашэньняў у жыцьцё, у прыватнасьці, прыстасаваньне свайго апарату к задачам канкрэтнага кіраўніцтва. ЦК прапануе: а) распрацававаць пытаньне аб прыстасаваньні у большай меры апарату ЦК да задач канкрэтнага кіраўніцтва; б) палепшыць вучот і абмен вопытам у організацыі; г) організаваць работу па спэцыялізацыі комсамольскага актыву, праз складаньне каротка-тэрміновых курсаў на канкрэтныя пытаньням у рознага роду гуртках на падставе дабраахвотнасьці, прыцягваючы у іх работу ўвесь высунутыя групы комсамольскага актыву.

6. Прайшоўшая кампанія перавыбараў сельсаветаў паказала; рост давер'я сялянства да комсамолу, політычнае узмацненьне вясковых ячэек і ўзмацненьне іх увагі да работы сярод беднаты. Організацыя павінна з'асяроджваць сваю ўвагу на сыстэматычнай рабоце па ажыўленьню дзейнасьці саветаў, у прыватнасьці, іх камісій і сэкцый. Неабходна ўстанавіць кантроль і дапамогу з боку організацый комсамолу абраным у саветы праз скліканьне асобных нарад і праз даклады комсамольцаў--сяброў савету ў райкомах і ячэйках.

ЦК таксама прапануе і ў далейшым організоўваць сыстэматычны ўдзел ЛКСМ у гаспадарчай дапамозе беднаце праз кооперацыйныя і грамадзкія організацыі, растлумачыўшы ячэйкам конкрэтныя формы гэтай работы.

7. ЦК лічыць слабай работу організацыі сярод батрацкай моладзі і ненармальным зьніжэньне процанту батракоў, як у складзе ўсёй організацыі, так і ў складзе комсамольскага актыву. ЦК ЛКСМБ павінен на працягу бліжэйшага часу дабіцца практычнага пералому ў гэтай рабоце, скарыстаўшы для гэтай мэты прадстаячую кампанію па заключэньню труд. умоў, паставіўшы ў абавязак ячэйкам у цэлым весьці работу па організацыі батрацкае моладзі і яе культурнаму выхаваньню. Неабходна павысіць удзельную увагу батрацтва ў актыве, выхоўваючы з яго асяродзьдзя новыя кадры беларускага актыву.

8. У сувязку з тым, што работа сярод польскай моладзі ўсё яшчэ слаба, ЦК прапануе прыняць меры да разьвіцьця масавай работы сярод польскай моладзі, паставіўшы задачай барацьбу з уплывам рэлігійных організацый і шляхты і ўцягненьня бядняцкай і лепшай серадняцкай моладзі ў комсамол. Адначасова організацыя не павінна паслабляць увагі і работы сярод яўрэйскай моладзі, матар'яльнае становішча якой у мястэчку як і раней зьяўляецца цяжкім і служыць глебай для работы сіаністычных організацый. **ЦК ЛКСМБ павінен праверыць выкананьне ўсіх рашэньняў па ўцягненьню моладзі ў саматужную прамысловасьць і па** організацыі вучнёўства у саматужных прадпрыемствах.

9. У мэтах разьвіцьця масавай работы ў вёсцы, галоўным чынам сярод моладзі пасёлкаў і хутароў, ЦК лічыць неабходным утварэньне інстытуту організатараў вучастковых і пасялковых груп ЛКСМБ і даручае ЦК ЛКСМБ на падставе вопыту асобных акруг распрацаваць пытаньне аб іх рабоце.

10. Утварэньне вячэрніх школы сялянскай моладзі зьяўляецца буйным фактам у ажыўленьні работы вясковых ячэек і мае вялікае значэньне ў культурным абслугоўваньні сялянскага юнацтва. ЦК лічыць неабходным: уважлівае вывучэньне вопыту работы вячэрніх школ сялянскай моладзі і шырокае высьвятленьне яго ў друку.

11. Падзеі ў Зах. Беларусі нашлі жывы водгук як у масах працоўнай моладзі БССР, так і у комсамольскай організацыі, якая прыняла актыўны ўдзел у кампаніі пратэсту па поваду разгрому Беларускай Грамады. Неабходна працягваць растлумачваньня міжнароднага становішча нашай краіны, у прыватнасьці, падзей у Зах. Беларусі і Польшчы, выдаючы папулярную літаратуру, якая малюе быт і барацьбу рабочых і сялян у гэтых краінах.

12. ЦК зьвяртае ўвагу організацыі на неабходнасьць разгортваньня масавай найскова-выхаваўчай работы сярод моладзі БССР у адпаведнасьці з рашэньнямі апошняга Пленуму ЦК УсеЛКСМ.

ЦК ЛКСМБ аб выступленьні Зіноўева

Заслухаўшы інфармацыю аб выступленьні члена ЦК ВКП тав. Зіноўева, у цень друку на беспартыйным сходзе, супроць лініі усёй партыі, яе Ленінскага ЦК і ЦО Партыі «Праўды», бюро ЦК ЛКСМБ катэгорычна протэстуе і асуджае гэта выступленьне, характарызуючае проста адыход ад Ленінізму і далучаецца да рашэньня па гэтаму пытаньню ЦК КПБ.

Задача кожнага члена ЛКСМБ працягваць глыбокае вывучэньне вучэньня Леніна, рашэньняў 14-га партз'езду, 15 Усесаюзнай Парт. конфэрэнцыі і апошніх рашэньняў ЦК ВКП. **Бюро ЦК ЛКСМБ.**

Тваё кожнае слова—кліч

2.000 нумароў газэты „Савецкая Беларусь“.

Новых буйных перамог у далейшай працы жадаем мы „Савецкай Беларусі“.

Свайму старэйшаму брату.

«Чырвоная Зьмена» шле гарачае прывітаньне свайму старэйшаму брату—газэце «Савецкая Беларусь» у дзень выхаду яе 2.000 нумару.

Савецкі, партыйны і комсамольскі друк нашай рэспублікі разам змагаюцца на адным фронце—на фронце адбудаваньня новай соцыялістычнай Беларусі. Мы ўпэўнены ў тым, што ў гэтай справе «Савецкая Беларусь», як і раней, пад кіраўніцтвам Ленінскай партыі будзе з посьпехам выконваць свае задачы.

Няхай жыве мільённы нумар «Савецкай Беларусі»!

«Чырвоная Зьмена».

„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“—НУМАР 2.000

(З артыкулу Старшыні ЦВК БССР тав. ЧАРВЯКОВА).

У тыя дні.

Першы нумар „Савецкай Беларусі“ вышаў 1-га лютага 1920 г. Агульнае становішча саветаў і асабліва Беларусі ў гэты час было надзвычайна цяжкім. Заходні фронт у агульна-рэспубліканскім маштабе за час веснавай кампаніі 1919 году меў другараднае значэньне, бо савецкай ўладзе трэба было галоўныя сілы накіроўваць на іншыя фронты. Польская армія ўсё больш узмацнялася, Чырвоная армія адышла з тэрыторыі Беларусі, якая апынулася ў польскай окупацыі. Беларусь несла ахвяры дзеля перамогі саветаў на іншых фронтах. Чырвоная армія пачала па аднаму зьнішчажаць ворагаў. У канцы сьнежня 1919 г. быў ушчэнт разьбіты Калчак. На падступах да Петраграду Чырвоная армія два разы адбіла Юдзеніча, у канцы армія Юдзеніча прымушана была схавацца ў Эстонію.

Яшчэ 22 сьнежня 1919 г. з боку савецкай улады была зроблена Польшчы прапазіцыя пачаць мірныя перагаворы, прычым у знак свайго мірнага настрою савецкая ўлада абяцала, што Чырвоная армія не пасунецца на захад ад Дрысы, Дзісны, Полацку, Барысава, Парычы.

Аднак у адказ на мірныя прапазіцыі савецкай улады пачалося наступленьне польскай арміі на Рэчыцкім напрамку. Думка аб „Вялікай Польшчы ад мора да мора“ не давала спаць польскім магнатам.

„Савецкая Беларусь“ дзеля барацьбы за Беларусь Савецкую.

Барацьба паміж працоўнымі і капіталістамі павінна была вырашацца на абшарах Беларусі. Працоўныя Беларусі былі гатовы аддаць усё дзеля свайго вызваленьня, дзеля рэволюцыйнай барацьбы. ЦК КП(б) Літвы і Беларусі, які кіраваў рэволюцыйнай барацьбой Літвы і Беларусі, адчуваў патрэбу даць шырокім масам гораду і вёскі Беларусі організатара, які-б яднаў сілы працоўных, высьвятляў задачы барацьбы, кіраваў гэтай барацьбой, быў бы ўсюды і ў той-жа час быў недаступным польскай жандармэрыі. Гэтым організатарам магла быць толькі газэта. ЦК КП(б) Літвы і Беларусі пастанавіў выдаваць беларускую газэту дзеля абслугоўваньня барацьбы рабочых і сялян Беларусі.

Так нарадзілася „Савецкая Беларусь“.

Першы нумар „Савецкай Беларусі“ ў праграмным артыкуле гаворыць аб задачах газэты.

Галоўныя этапы гісторыі „Савецкай Беларусі“.

Гісторыя „Савецкай Беларусі“—гэта гісторыя барацьбы рабочых і сялян Беларусі за савецкую дзяржаўнасьць, гэта гісторыя соцыялістычнага, экономічнага і культурнага будаўніцтва Савецкай Беларусі. За сем гадоў, што прашлі з моманту выхаду першага нумару „Савецкай Беларусі“, перажылі мы надзвычайна многа.

Падрыхтоўка да канчатковае перамогі на фронце...

Вызваленьне Беларусі ад белапалякаў...

Лёзунгі „Дайш Варшаву“...

Рыскі мір і падзел Беларусі на дзьве часткі.

Барацьба з бандытызмам...

Новая экономічная політыка...

Паступовы выхад з беды, нядолі, адбудова гаспадаркі, разьвіцьцё культуры...

Нека не верыцца, ці было тое, што мы перажылі. Але-ж гэта было. Быў голад, холад, хваробы, бандытызм, поўнае зруйнаваньне. Навокал была сьмерць. Чалавечае жыцьцё трациіла сваю вартасьць.

Цяпер ужо інакш. Сілы багатыра-народу рабочых і сялян перамаглі немагчымае, вывелі нас на торны шлях, паставілі на шлях соцыялістычнага будаўніцтва, мы ўваходзім у склад Саюзу ССР, як „роўны з роўным і вольны з вольным“.

У барацьбе за соцыялізм мы пераможам.

Наперадзе перад намі стаяць яшчэ надзвычайна цяжкія задачы. Але раўнуючы тое, што мы маем сёньня, з тым, што было раней, мы цьвёрда верым у нашыя сілы, нашыя магчымасьці, мы верым у нашу канчатковую перамогу.

У барацьбе за перамогу пэўную ролю адыгрывае і будзе адыгрываць „Савецкая Беларусь“.

Горача вітаю рэдакцыю, супрацоўнікаў газэты і ўсіх чытачоў у дзень выхаду 2.000 нумару „Савецкай Беларусі“.

ХТО СЕЕ ВЕЦЕР--ПАЖНЕ БУРУ

Пасьля Пекіну—Лёндан

Налет на наша гандлёвае прадстаўніцтва ў Лёндане цалкам перад намі расчыняе ўсю ілжывасьць ангельскага ўраду, які на нашы заўважаньні адносна антысавецкай дзейнасьці Англіі, адказаў што нам гэта толькі здаецца. Амаль «по образу и подобию» вобыску ў Пэкіне учынен вобыск і у Лёндане. У Пэкіне «офіцыйна» вобыск быў учынен у «васеным гарадку» і пры гэтым ніяк «усім ня чакана» былі захоплены і памяшканьні занятыя вайсковым аташэ. У Лёндане вобыск быў учынен у «Аркасе» але нейк «выпадкова» абыскіналі таксама і памяшканьне нашага гандлёвага прадстаўніцтва, якое па дагавору 1921 г. лічыцца экстэрыторыяльнай, г. значыць, што без дазволу савецкага прадстаўніцтва вобыскі ў гэтым памяшканьні забаронены.

Жывёла «яго вяліцтва»

Сэр **Джойнсон Хікс**—міністр унутраных спраў ангельскага ўраду ў парляманце казаў, што ён ня ведае, дзе канчаецца памяшканьне Аркаса і дзе пачынаецца памяшканьне гандлёвага прадстаўніцтва. Міністр унутраных спраў і падначаленая яму паліцыя быццам не павінны былі за ўсе шасьць год ведаць, дзе знаходзіцца гэтае памяшканьне, якое лічыцца экстэрыторыяльнай, правы якога ангельскі ўрад па гандлёваму дагавору 1921 г. узяў на сабе паважаць.

Ангельская «цывілізацыя»

Уся працэдура вобыску ў Лёндане вельмі нагамінае вобыск ў Пэкіне. У «цывілізаванай» Англіі паліцэйскія афіцэры абысківалі жанчын. Супрацоўнік нашага гандлёвага прадстаўніцтва, які адмовіўся даць ключы і шыфр, быў зьбіты паліцыяй. Паліцыя ўзламала ўсе сэйфы і сакрэтныя шафы і сталы. Спэцыяльна для гэтага быў выкліканы цэлы атрад механікаў і тэхнікаў, якія электрычствам адчынялі сэйфы. Падабенства на Пэкінскія падзеі тут поўнае. Мы не сумляваемся ў тым, што адна рука кіравала дзейнасьцю Чжан-Цзо-Лінаўскіх бандытаў і лёнданаўскіх паліцэйскіх; мы тут маем справу з адзіным пляням, распрацаваным у адным месцы і у адным штабе, у адной контр-разведкі.

Нашы нэрвы моцныя.

Правакацыя ангельскіх консэрватараў у Пэкіне ня ўдалася. У рабочых і сялян нашае краіны аказаліся досыць моцныя нэрвы, яны не страцілі галавы, захавалі спакой і парадак і вось у адказ на нашу вытрыманасьць Чэмберлены і Хіксы арганізоўваюць новую вялізарную правакацыю.

Асаблівае значэньне мае тое, што і у Пэкіне і ў Лёндане вобыскі адбываліся пры адсутнасьці супрацоўнікаў альбо прадстаўнікоў нашага прадстаўніцтва. Зусім ня цяжка бачыць, што ангельскія малайцы ставілі сабе гэткую-ж мэту: ім трэба было стварыць для сябе ўмовы пры якіх магчыма было «знайсьці» дакумэнты, якія-б скампраметавалі нашу гандлёвую дзейнасьць. Можна быць упэўненымі, што ў бліжэйшыя дні будуць агалошаны «дакумэнты« нібы-та знойдзеныя ў нашым гандлёвым прадстаўніцтве. Да Пэкінскіх фальшывак будуць далучаны і Лёнданскія.

Поруч з правакацыйнымі мэтамі, якія саставіў ангельскі ўрад, ён кіраваўся таксама і мэтамі сваёй унутранай палітыкі. Закон аб профсаюзах, які зараз разглядае парлямэнт, выклікаў вялізнае абурэньне ва ўсёй краіне. Становішча ўраду пахіснулася. Кансэрватары для выратоўваньня свайго становішча ўжылі той сродак, які раз ужо іх выратаваў. Яны ўспомнілі аб «лісьце Зіноўева» і рашылі зноў ужыць гэтыя самыя мэтады спадзяючыся гэтым адцягнуць увагу рабочае клясы ад ураду, ад законапроэкту.

Мір, ці вайна?

Сэнс гэтай політыкі ўраду досыць зразумелы працоўным масам Англіі. Ангельскі пралетарыят шмат разоў выказаў сваё абурэньне супроць політыкі траўлі, якую ангельскі ўрад ужывае да СССР. Рабочыя Англіі і рабочыя ўсяго сьвету добра разумеюць, што гэткая правакацыйная дзейнасьць можа выклікаць новую вайну. Правакацыя кансэрватараў сустрэціць адзінадушны адпор з боку рабочых усяго сьвету, у тым ліку і ангельскага пролетарыяту і пролетарыяту вялікага Саюзу Савецкіх Рэспублік. Зараз кожнаму ясна, што ў сусьветнай політыцы мы маем справу з двума плынямі: політыка міру, якую праводзіць СССР, і політыка вайны, якая праводзіцца Англіяй і іншымі капіталістычнымі краінамі. Хто гэтага зараз не разумее, той сьляпы, які ніколі нічога не разумее ў політычных узаемаадносінах.

Хікс заблудзіўся.

Што ні гадзіна, дык усё новыя падрабязнасьці. Міністр паліцэйскіх спраў Хікс кажа, што ён ня ведае, дзе канчаецца Аркас і пачынаецца гандлёвае прадстаўніцтва. Ён—не міністр юстыцыі, ён жандарм, якому начальствам не дазваляецца асабліва разьбірацца і разважаць. А генерал ад інтэрвэнцыі **Альфрэд Нокс** кажа, што ён ня ведае, дзе канчаецца 3 Інтэрнацыянал і пачынаецца Савецкі ўрад. Ліберальны друк Англіі робіць з гэтага вынік, што паважаны міністр паліцыі ня ведаў у пятніцу, што ён рабіў у чацьвер. Мы з гэтага робім свой вынік: мы ня ведаем дзе канчаецца міністр унутраных спраў і дзе пачынаецца звычайны ўзломшчык.

Нарэшце ў панядзелак гэты кваліфікаваны спэцыяліст—міністар зьявіўся ў парлямэнт з тлумачэньнямі адносна вобыску. Справа бачыце ў тым, што загінуў адзін дакумант, які зьяўляецца ўласнасьцю толькі ангельскага караля, дык таму паліцыя пашла шафы ламаць у гандлёвае прадстаўніцтва СССР, бо былі чуткі, што дакумант там знаходзіцца.

Ну, дык што?

Тры грузавікі з паперамі вывезены з прадстаўніцтва ў ахранку, але гэтага дакуманту не знайшлі.

Вось што паважаны міністар можа казаць у сваё апраўданьне. Гэта ў той час, калі дзьверы Аркаса заўсёды былі адчынены для інспэктароў паліцыі, якія туды прыходзілі, правяралі паперы і іншыя дакуманты.

Ня будзем спыняцца на гэткіх апраўданьнях, што недатыкальнасьць гандлёвага прадстаўніка тав. Хінчука не азначае недатыкальнасьці яго габінэту. Справа не ў гэтым. Не вартасьць гэтых аргумэнтаў відавочна для кожнага, але са ўсіх бакоў тут—пра нешта іншае, гэта жаданьне абавязкова пагоршыць ангельска-савецкія ўзаемаадносіны.

У той час, як **Хікс** наіўна (?!) адказвае на запытаньне ў парлямэнце адносна бандыцкага наскоку, увесь эўропэйскі друк, як прыхільны, так і варожы да нас гаворыць аб тым, што Лёнданскі наскок будзе мець самыя сур'ёзныя вынікі для англа-савецкіх узаемаадносін, а гэта адначасова і значыць і сур'ёзныя вынікі для ўсяго міжнароднага становішча. І, сапраўды, Хікс інакш адказаць ня мог, бо ён-жа зьяўляецца прадстаўніком Балдуіна і Чэмбэрлена—ураду, які правакацыйным мэтадам прыйшоў да ўлады, ураду фальшывых дакумэнтаў, Цанкінскага і Ванситскага абстрэлаў, законапраэкту супроць прафсаюзаў.

Працоўныя СССР протэстуюць.

Працоўныя масы СССР вельмі добра ацанілі гэтыя абставіны. Той уздым, які прывёў сотні тысяч працоўных Масквы, Ленінграду, Харкава, Менску і інш. гарадоў СССР да будынку ангельскай місіі і консульстваў, уздым, які вывеў на вуліцы на дэмонстрацыі протэсту мільёны працоўных СССР, паказвае, што наш пролетарыят добра ацаніў правакацыйны характар нападу на наша гандлёвае прадстаўніцтва. Гэты настрой найвялікшага абурэньня бязумоўна не двухсэнсоўна сьведчыць аб тым, што мы без адказу не пакінем гэткія правакацыйныя ўчынкі.

Мы ў апошні год разьмясьцілі ў Англіі заказы на вялізныя сумы. Наш гандлёвы зварот з Англіяй дасягае сотні мільёнаў рублёў. Пры гэткіх правакацыях мы далей знаходзіцца з Англіяй у дзелавых зносінах не зможам. **«Ні воднага заказу Англіі»**,—вось лёзунг, які панаваў на ўсіх сьцягах, якія былі на дэмонстрацыях. Гэтага патрабуюць працоўныя масы СССР, аб гэтым гавораць усе кіраўнікі нашага гандлю і прамысловасьці. Справа ня ў помсьце, але мы ня маем ніякіх гарантый, што нашы заказы ў Англіі будуць выкананы, што крэдыты нам будуць дадзены, што гандаль ня будзе сарваны.

Напярэдадні наскоку павінен быў быць надпісан дагавор аб дачы нам крэдыту на 100 мільёнаў руб. На гэткую-ж суму мы павінны былі разьмясьціць у Англіі новыя заказы. Пры гэткіх бандыцкіх абставінах нам ад гэтых заказаў прыходзіцца адмовіцца.

Працоўныя масы СССР трымаюць нэрах сухім. На ўзломы ў памяшканьні гандлёвага прадстаўніцтва мы адкажам спыненьнем гандлю з Англіяй, а на пагрозы парваць з намі дыплёматычныя зносіны адкажам узмацненьнем абараназдольнасьці нашай Чырвонай Арміі.

СССР за мір—Чэмбэрлен за вайну.

Будзем на варце!

А. Каплан

Практычная праца сельска-гаспадарчых гурткоў летам

Матар'ялы Галоўпаліт'асьветы і ЦК ЛКСМБ

Колектыўнае выкананьне заданьняў.

Уся тэорытычная праца сельска-гаспадарчых гурткоў зімою павінна праводзіцца так, каб падрыхтаваць сяброў гуртка да практычнай працы на полі вясной і ўлетку, каб яны маглі на сваіх палёх практычна высьвятляць усе тыя пытаньні, аб якіх яны даведаліся з кніжак, з обгаварэньня іх на сходах, каб яны маглі у сваёй гаспадарцы ажыцьцяўляць тыя палепшаныя спосабы і прыёмы, аб якіх гаварылася ў сельска-гаспадарчых гуртках.

Без такой практычнай пастаноўкі праца сельска-гаспадарчага гуртка будзе адарвана ад жыцьця гаспадара, які не зацікавіць насталага гаспадара, ні моладзі, ня дасьць тых вынікаў, якія вымагаюцца самой мэтай іх.

У выніку зімовай працы сябры гуртка павінны былі абабраць кожны сабе, ці па групе у 3-5 чалавек, паасобныя практычныя пытаньні, якія яны будуць высьвятляць у сваёй гаспадарцы вясной і ўлетку. Яны павінны былі дагаварыцца таксама аб самым парадку правядзеньня гэтай працы і аб тым, як сумесна з усімі сябрамі гуртка сачыць за вынікамі яе.

Якія гурткі гэтага яшчэ не зрабілі, тыя павінны зараз жа зрабіць, трэба сабраць сходы сяброў і абгаварыць гэтыя пытаньні. Трэба на гэтых сходах абгаварыць: як дастаць патрэбнае насеньне ці ўгнаеньне, машыну і інш. прылады, як дастаць на гэта сродкі. Трэба ўвайсьці у сувязь з мясцовым агрономам і абгаварыць з ім гэтыя пытаньні. Лепш за ўсё паасобныя заданьні практычнай працы браць разам 3-5 сябрам, кожны з іх высьвятляе гэтае пытаньне ў сваёй гаспадарцы. Такім чынам будзе праведзена сумесная праверка вынікаў працы.

А такія тэмы, як закладка дасьледча-паказальных вучасткаў, павінны выконвацца сумесна двума—трыма сябрамі гуртка, аб працы на зямлі, дадзеныя гуртку ці грамадзкай, так і сумесна ўсімі сябрамі гуртка, ці па чарзе прапанованым сходам.

Дэталёвы плян і парадак правядзеньня практычнай працы прапанованы сходам гуртку, павінен толькі выконвацца сябрамі, каб можна было потым вынікі працы параўнаць паміж сабою.

Далей, у дадатку праводзіцца практычны сьпіс тэм заняткаў практычнай працы.

Паказальна-дасьледчыя вучасткі.

Адной з гэтых практычных прац зьяўляецца закладка паказальна-дасьледчых вучасткаў па пытаньнях, якія для данай мясцовасьці маюць інтарэс і цікавасьць гаспадароў.

Браць для гэтых прац лепш за ўсё адну тэму, але добра яе выканаць. Плошчу вучасткаў трэба браць для палявых расьлін сажняў 100 і болей, калі можна; для агародных у 4-6 сажні, а для некаторых расьлін і па некалькі радкоў.

Для высьвятленьня ўплыву на ураджай таго спосабу, які прымяняецца абавязкова тут-жа месьць для параўнаньня вучастак звычна засеяных ці апрацаваных.

Абодвы гэтыя вучасткі павінны быць у аднолькавых умовах (глеба, апрацоўка, угнаеньне, папярэдняй культуры і г. д.) і адрозьніваюцца толькі у тым, якое пытаньне высьвятляецца, напрыклад: тэма—сартаваньне насеньня,—усе умовы аднолькавыя, толькі на адным вучастку засеяна насеньнем адсартаваным, а на другім не сартаваным; тэма—уплыў угнаеньня тамасовым шлакам, ці ўмовы аднолькавыя, нават і угнаеньне гноем, толькі на адным расьсеяным тамасоўшлак, а на другім не. Вучасткі павінны быць добра адзначаны, каб іх потым маглі знайсьці (палкамі ўбітымі у зямлю).

Наконт выбару тэм лепш усяго параіцца з мясцовым агрономам, ад якога часам можна атрымаць і ўгнаеньне і насеньне для досьледу.

Уся праца па закладцы паказальна-дасьледчых вучасткаў павінна запісвацца на картцы, якая ніжэй прыводзіцца. Па прыкладу прыведзенай карткі, гурток павінен зрабіць падобныя карткі вучоту і раздаць іх усім сябрам закладаючым у сябе вучасткі.

Калі такія вучасткі будуць залажаны і ужо адзначацца іх вынікі, вельмі пажадана разьбіць абгляд іх сумесна з сябрамі гуртка—палявыя сходы, экскурсіі. Пры такім аглядзе абгаварваецца як самое пытаньне—тэма, так спосаб закладкі і магчлівы вынік участку.

На кожным такім вучастку неабходна зрабіць вучот ураджаю і на параўнальным вучастку, каб можна было бачыць вынік вучастку.

Для вучоту зьбіраецца ўраджай з абодвых вучасткаў, акуратна зьнімаецца паасобку насеньне і салома ці караньні і запісваецца у картку. Для вучоту можна браць 1, 2-5 кв. сажань; чым менш бярэцца для вучоту плошчы, тым дасканальней трэба рабіць уборку ўраджаю, бо калі пералічым па адной дзесяціне для параўнаньня толькі атрымаецца вялікая абмылка—так, калі мы ўзялі для вучоту адну сажань і памыліліся пры зборы яго на адзін фунт толькі, дык калі пералічым на адну дзесяціну—будзе памылка у 60 фунтаў.

Такіх вучасткаў даўшых «добрыя вынікі» вельмі пажадана ўбачыць з аднолькавай плошчы снапкі, акуратненька іх сабраць, зьвязаць і прывесіць да іх карткі з адзнакам тэмы, вучастку і выніку. Такія снапкі могуць пайсьці і на выстаўку і у музэй гуртку, ці у раённы музэй, а то і ў музэй у Менску.

Устанавіць нагляд за пасевамі

Акрамя паасобнага закладаньня вучастку можна правесьці і проста нагляданьне за пасевамі сваімі ці суседа. Трэба толькі выбраць такія вучасткі, каб яны былі у аднолькавых умовах, і толькі чым небудзь адным (якім небудзь цікавым пытаньнем) адрозьніваліся паміж сабою. Усе такія назіраньні, а таксама вучот такіх вучасткаў павінны быць запісаны ў картцы вучоту.

Экскурсіі па вывучэньню лепшых гаспадарак.

Другой працай для сельска-гаспадарчых гурткоў на веснаві і летні час трэба адзначыць утварэньне розных экскурсій для высьвятленьня якога-небудзь пытаньня.

Перш за ўсё можна утварыць экскурсію на поле сяброў гуртку, ці суседа, альбо у суседнюю вёску, дзе ёсьць што небудзь асабліва цікавае з боку палепшаньня гаспадаркі.

Далей можна ўтварыць экскурсію ў камхоз, сельхоз, якую небудзь цікавую гаспадарку, арцель, фабрыку, дасьледчае поле, балотную станцыю і г. д.

Цікава і карысна пабываць у Менску на балотнай станцыі, на дасьледчым полі, у культурных установах—дзяржмузэй, сельхозмузэй, а часам такія бываюць і у раёне.

Аб экскурсіях (часу іх і парадку выкананьня) трэба наперад дагаварыцца з належнымі ўстановамі, а таксама параіцца з мясцовымі настаўнікамі, агрономамі і райпалітасьветнікамі. Яны могуць памагчы парадай, а часам і сродкамі.

Але ня трэба гнацца за лікам экскурсій. Лепш зрабіць іх менш, але правесьці стала, добра падрыхтавана і наперад абгаварыўшы ўсе пытаньні, якія можна высьвятліць на гэтай экскурсіі і што на ёй можна ўбачыць.

Яшчэ, як важную працу сельска-гаспадарчага гуртка, трэба адзначыць неабходны ўдзел як гуртка цалкам, так і паасобных яго сяброў у сельска-гаспадарчай выстаўцы ў дзень ураджаю, а калі будуць іншыя выстаўкі ў раёне, то і ў іх.

Удзел у выстаўках павінен зьявіцца падрыхтоўкай экспанатаў для выстаўкі, так і высьвятленьнем, што можна паказаць на выстаўцы з усёй сваёй акругі, і дагаварыцца з тымі гаспадарамі, якія могуць выставіць што добрае, цікавае, характэрнае, паказальнае для сваёй гаспадаркі. Сябр гуртка павінен ня толькі высьвятляць хто і што можа павесьці на выстаўку, але і ўгаварыць яго павесьці, і навучыць як прыгатаваць тое, што можна выставіць. А калі патрабуецца, дык сябры гуртка павінны прыняць удзел і ў самым організацыйным утварэньні выстаўкі. Яны павінны быць актыўнымі ўдзельнікамі выстаўкі—дапамагчы ў абсталяваньні выстаўкі, у прыёмцы экспанатаў.

Быць сапраўды прыкладам.

Урэшце трэба адзначыць, што усё-такі самым галоўным абавязкам кожнага сябра сельска-гаспадарчага гуртку ў правядзеньні практычнай працы, ад выпаўненьня якой ні адзін сябр ня можа адмаўляцца, зьяўляецца яго абавязак праводзіць у сваёй гаспадарцы ўсе тыя палепшаньні, аб якіх ён даведаўся ў працягу працы ў гуртку, і праводзіць іх так, каб іх бачылі і ведалі суседзі.

Вёска цяпер вельмі зацікаўлена ў палянцьці гаспадаркі. Агрономічных працаўнікоў мала і яны ня могуць здаволіць усіх запатрабаваньняў. Сябры с-г. гуртка павінны быць як бы памоцнікамі агроному. Яны павінны дапамагаць яму ў правядзеньні тых мерапрыемстваў па разьвіцьцю сельскай гаспадаркі, якія агранамічныя арганізацыі праводзяць у жыцьцё па прапанове савецкай улады і камуністычнай партыі. Сябры гурткоў павінны першымі адклікацца на запытаньні, і нават не чакаць гэтага запытаньня, а самім ісьці да агранома і пытаць яго ў якім напрамку трэба весьці працу.

Піонэры на сенажаці.

Картка вучоту

ТЭМА

Культура кармовых бураноў

1. (Прозьвішча, імя і па бацьку) . .
2. Адрас (акруга, раён, с-савет, вёска) .
3. Від . . (буракі) . . .
сорт . (эккендорфскія) . .
4. Адкуль насеньне . . (з сваёй гаспадаркі)
5. Апрацоўка глебы . . (узорана восеньню) перазорана 20 красавіка).
6. Плошча вучастку . . . (сажняў 150)
7. Угнаеньне { (якое . . (якой суперфасфат) . . колькі . . (2 пазы . . 1 пуд.) }
8. Якое насеньне высеяна (сартыраванае, намочанае) . . .
9. Час пасеву . . . . .
10. Як пасеяна . . . (радкамі) . (у гнёзда) . (у радку на 6 вяршк., а рады на 10 вяршк.)
11. Калі зьявіліся ўсходы . .
12. Калі прапалвалі . .
13. Калі прапахвалі і акучвалі . .
14. Калі зроблена прарыўка . .
15. Якія былі шкоднікі (ці град) . . у якую пару . .
16. Як змагаліся са шкоднікамі
17. Якую шкоду зрабілі шкоднікі .
18. Калі дасьпела расьліна .
19. Час збору . . (выкапалі . зжалі) . .
20. Спосаб збору . . . (выкапалі) . . . (зжалі) . .
21. Плошча ўзятая для вучоту . (сажняў) . . .
22. Калі выкапалі ўраджай (зараз-жа, ці праз які час) . . .
23. Дзе быў схован ураджай да выкапаньня
24. Ураджай з вопытнага вучастку . . п. х. караньня . . п. х. батвы
25. Ураджай з параўнальнага вучастку
26. Пералік на дзесяціну . .
27. Асобныя заўвагі аб велічыне ўраджаю і аб росьце расьліны—што можа зрабіць уплыў на той ці інш. ураджай . . . .

Подпіс

. . . месяц . . . дзень 192 г.

У маладых „Дняпроўцаў“.

(Рэчыцкая акруга).

Зусім маленькая фабрыка—такое уражаньне падыходзячы да запалкавай фабрыкі «Днепр», што ў Рэчыцы. Але ўвайшоўшы ў сярэдзіну, цябе адразу заглушае грохат машын, дрыгаценьне сьцен, убачыш жыцьцё фабрыкі і гэтае першае ўражаньне зьмяняецца другім.

«Днепр»—адна з няшмат на Беларусі, буйная фабрыка.

Паўтары тысячы рабочых ад 7-й гадзіны раніцы да 1-й гадзіны ўначы запяты вырабам запалак і ўсяго неабходнага для выпуску гэтае продукцыі. **776 маладых рабочых і работніц.** Яшчэ нядаўна чалавек 400 маладняку, дзякуючы пуску другой зьмены, улілося ў сьцены фабрыкі. Комсамольскі колектыў фабрыкі ахапляе толькі 240 чалавек. Мала...

Комсамольцы ў вытворчасьці першыя.

Хто лепш можа ведаць працу комсамольцаў у вытворчасьці, як не майстар—комуніст, загадчык аддзяленьня. З прадстаўніком Акругкамолу абыходзім усе аддзяленьні фабрыкі. Загадчыкі кажуць:

Сакольская Хася.

(Прыкладная працаўніца. Орханізатар цэха).

— Комсамольцы ў рабоце не адстаюць ад другіх рабочых. **Прагулаў сярод комсамольцаў няма.** Павялічваецца колькасьць прыкладных у працы. Вось у клеільным аддзяленьні комсамольскі організатар цэха тав. **Насьця Казак**—ачкі дае другім і па рабоце і па прыкладнасьці, а яшчэ нядаўна батрачкай у вёсцы была. А вось у упакоўцы, комсамольскі організатар цэху **Хася Сакольская**, таксама лепшая работніца.

Беспартыйныя дзяўчаты ад комсамольцаў па якасьці сваёй працы адставаць таксама ня хочуць. Вось у здымальным аддзяленьні **Касьцёнак Люба**—прэмію атрымала за хуткасьць і якасьць на конкурсе організаваным комсамольскім колектывам. Тут жа і **Дуброўская**, 9 гадоў працуе на фабрыцы і лічыцца лепшай работніцай. Такіх ёсьць яшчэ шмат, усіх не пералічыш.

Цешацца майстры гледзячы на іх работу. А яшчэ зусім нядаўна тут былі ў моцы вытворчая недысцыплінаванасьць, зусім няўважлівыя адносіны да якасьці продукцыі, самавольныя прагулы па 50-70 гадзін у месяц і шэраг іншых хваробных зьявішч.

Яшчэ нядаўна комсамольскі колектыў не займаўся справай працы моладзі па вытворчасьці. А цяпер. Цяпер колектыў гэтым і жыве.

Да яго працы трэба аднесьці зьліквідаваньне прагулаў і павялічэньне прыкладных работнікаў. На сходах, на вечарох, у чытках і гутарках па цэхах комсамол гудзе аб працы ў вытворчасьці. І ня толькі гудзе, а і ўносіць у вытворчасьць новае.

Слабы ўдзел у вытворчых нарадах.

Чытач можа падумаць, што ў «Дняпроўцаў» усё добра. А «Дняпроўцы»—баюся ўдзівіць, што яны ужо дасягнулі ўсяго лепшага. Дык не. Вось што гаворыць загадчык здымальнага аддзяленьня «дзівіцца даводзіцца, што ў той час, як беспартыйных дзяўчат на цэхавай вытворчай нарадзе шмат і яны ўносяць добрыя прапановы, а комсамольцаў прысутнічае толькі два».

Гэтак сама і ў іншых цэхах. Яшчэ горш з удзелам комсамольцаў у агульназаводскіх вытворчых нарадах, 3-4 чалавекі з 240 комсамольцаў. Толькі лічаныя асобы з галавою ўвашлі ў жыцьцё фабрыкі. Гэтыя комсамольцы стараюцца, каб

Сідарэнка.

(Тонар. Загадчык сьлёсарна-механічнай майстэрні).

чым небудзь дапамагчы фабрыцы. Вось т. **Міхаленка** з фанэрнага цэху, былшы комсамольскі работнік. Ён заўсёды прысутнічае на вытворчых нарадах і ўжо унёс шэраг добрых прапаноў па частцы рацыяналізацыі—прынятых нарадамі.

Слабая зусім прапаганда тэхнічных ведаў, а ў комсамольцаў да і беспартыйнай моладзі вялікае жаданьне падняць сваю кваліфікацыю і свой агульна-адукацыйны ўзровень.

Імкнуцца павысіць кваліфікацыю.

— Нія не справішся—кажа загадчык аднаго з аддзяленьняў фабрыкі—каб здаволіць запатрабаваньні моладзі. Вось не паспееў ён добра азнаёміцца з адной, лягчэйшай работай, а ўжо просіць цяжэйшую. Так і хоча абавязкова хутчэй залезьці на кваліфікаваную працу—хутчэй хоча стаць кваліфікаваным рабочым. Прыходзіцца стрымліваць. Не даю цяжкую працу, каб не падарваць яго здароўя. А падростак не здавальняецца, злуе на майстра. Майстар сьлёсарна-механічных майстэрань скардзіцца на тое, што вучань закідае яго пытаньнямі па механіцы, тэхналёгіі і хіміі... Усе вучні надта ўважліва адносяцца да майстраў і некаторыя з іх робяць надзвычайныя посьпехі. Ёсьць такі вучань, што за адзін год у 5-е наўгодзе перайшоў.

Комсамолія мае і сваіх вылучэнцаў. Таварыш **Сідарэнка**, комсамолец—ужо загадчык слесарна-механічных майстэрняў (брыгадзёр). Пад яго кіраўніцтвам самая лепшая пастаноўка вучнёўства на ўсёй фабрыцы і нават на ўсёй вакрузе.

Новая моладзь.

Новая на фабрыцы рабочая моладзь. Больш з вёскі ды з мястэчак папрыходзіла. Ня ведае добра вытворчасьці. Ня ведае добра ролі і задач комсамолу. І колектыву прыходзіцца з малога пачынаць, каб ахапіць сваёй работай гэтую моладзь. Цяжка гэта зрабіць. Асабліва цяжка з уплывам на дзяўчат, а іх на фабрыцы большасьць.

Культурна-масавую работу не змаглі яшчэ паставіць на належную вышыню, ды і ўмовы гэтай працы вельмі дрэнныя.

Вельмі цікавіць комсамольцаў бытавая літаратура, але яе мала.

Што робяць у нядзелю?—Зьбяруцца днём у клюбе, зробяць палітфанты ці запытаньні і адказы, прыцягваюць гармонік і давай скокі, гульні.., мала толькі новых гульняў прывіта.

Спрабавалі вытворчы вечар правесьці. Надрыхтавалі да гэтага конкурс на лепшую работу ў цэху. На вечары раздалі, як прызы, матар'ял на касьцюмы. Конкурс зацікавіў моладзь.

* * *

Недалёка новы вялікі будынак. Работа кіпіць. **К 10-й гадавіне Кастрычніку рыхтуюць адчыненьне новай, механізіраванай па апошняму слову тэхнікі, фабрыкі.** Велізарныя катлы і машыны ўжо прывезены.

Кастусь В.

Беларуская моладзь у Ленінградзе.

Як сустрэлі нашу экскурсыю Ленінградзкія комсамольцы і чырвонафлётцы падшэфніку.— Куды накіроўваюцца экскурсанты далей.

Экскурсія беларускай моладзі 14-га мая прыбыла ў Ленінград.

На станцыі—нашых экскурсантаў сустрэлі ленінградзкія комсамольцы, чырвонафлётцы і падшэфнага лінкора „Парыская Камуна". Быў організаван мітынг.

— Мы вельмі рады прывітаць вас на тэрыторыі гораду Леніна,—сказаў тав. Собалеў, сакратар Ленінградзкага губкамолу, беларускай делегацыі.—Вы прыехалі да нас для смычкі, але наша смычка, калі разабрацца—ужо адбылася ў 1920 годзе. У той год рабочыя Ленінграду на палёх Беларусі, з вінтоўкай у руках, адбіваючы шляхту, зьмыкаліся з вамі.

— Зараз, як ніколі, нам патрэбна з вамі большая сувязь,—прывітаў ад чырвонафлётцаў камісар лінкору „Парыская Камуна"—тав. Настусевіч.

15-га мая беларуская экскурсія выехала ў Кранштадт на лінкор „Парыская Камуна". 16-га мая навэдамілі ся з горадам, наведалі заводы Ленінграду. 22-га мая нашы экскурсанты пабачаць вялікі Балхаўбуд.

Аб прабываньні экскурсіі ў Кранштадзе і Ленінградзе будзе зьмешчана ў наступным нумары.

І рэволюцыйнага, і мастацкага выхаваньня—
вось чаго патрабуе працоўная моладзь ад Дзяржтэатру.
Працаўнікі БДТ выкарыстаюць нашы паказаньні ў далейшай працы.

Як ужо пісалася ў нашай газэце, тэатральны дыспут моладзі, наладжаны рэдакцыяй „Чырвонай Зьмены" і праўленьнем клюбу „КІМ", нельга было закончыць у адзін дзень з прычыны вялікага ліку таварышоў, жадаўшых выступіць. Працяг быў вызначан на 16-е мая.

Білеты разышліся з нябывалай хуткасьцю, у працягу двух вечароў. Шмат хто з моладзі ня змог папасьці на дыспут.

Вось ужо вечар. Тэатральная заля перапоўнена.

Старшыня тав. Паваротны абвяшчае працяг дыспуту адчыненым. Займаюць свае месцы ў прэзыдыуме т. т. Ігнатоўскі, Баліцкі, Дыла, Бараньнікаў і інш.

Тэатр застыў на адным месцы.

Першым у спрэчках бярэ слова тав. Акімовіч:

— Тэатр павінен зьявіцца для моладзі месцам дзе можна з карысьцю правесьці вольны час, убачыць мастацкую, жыцьцёвую пастаноўку і адначасова атрымаць нейкае духоўнае задавальненьне.

— Ці адолеў БДТ поўнасьцю адказаць гэтым запатрабаваньням? На маёй думку—не. **Тэатр застыў на адным месцы, але прогрэсыруе, павольна рухаецца ўперад.** Тэатр ня можа пахваліцца сваімі дасягненьнямі ў галіне рэпэртуару, ці выпрацоўкі новых мастацкіх форм.

Заўсёды мы бачым на сцэне БДТ адну гольні драму. Гэта таксама ня сьведчыць аб поступе тэатру ўперад. Чаму-б не паказаць нам на сцэне таксама камэдыі, трагэдыі і інш. віды тэатральных відовішчаў?

Далёка ад рэальнасьці!

Каневўскі (на польскай мове). Я хачу спыніцца на п'есе **„Над Нёманам"**, якая зьяўляецца яскравым прыкладам тэатральнага шаблёну, сымптомам таго што БДТ супроць свайго жаданьня ўхіляецца ад рэальнасьці.

Што нам паказалі ў гэтай п'есе. Цэлы шэраг надуманых, штучных момантаў, якія толькі выклікаюць ухмылку ў гледача, крыху знаёмага з красавай і наогул польскай рэчаіснасьцю. **П'еса не дае гледачу правільнага ўяўленьня аб жыцьці польскай шляхты і красавага сялянства.**

Чым кіраваўся тэатр выводзячы тыпы польскага міністра, які ніколі ня бывае такім, як ў п'есе паказана і „жаўнежа" з манокалем,—цяжка казаць. Альбо ці вытрымліваюць крытыку рамантычныя сцэны на самай мяжы Польшчы і СССР, калі рызыкуючы трапіць пад кулю польскага жаўнера і растаецца з жыцьцём? Хай аб гэтым судзіць сам глядач...

Даёш пастаноўкі з быту моладзі!

Чарнушэвіч. Ці можна сказаць, што наш тэатр застыў на адным месцы і ня рухаецца ўперад? Я лічу, што не. Тое, што моладзь валам ідзе ў тэатр сьведчыць аб тым, што яна цікавіцца пастаноўкамі, разумее іх.

Пачын „Чырвонай Зьмены" ў справе організацыі ільготных спэктакляў для моладзі трэба замацаваць. У будучым сэзоне пабольш тэатральных пастановак з быту нашай моладзі.

Узбагаціць рэпэртуар

Александровіч. Лінія, якой трымаецца наш тэатр, у асноўным правільная. Тэатр з году ў год расьце і дасягае больш пасьпехаў, паступова заваёўвае сабе больш шырокую аўдыторыю.

„Стралок Тэль", які лаяць некаторыя таварышы,—каштоўная і патрэбная нам рэч, як малюнак рэволюцыйнай барацьбы ў старадаўнія часы.

Іншая справа, што тэатру трэба **ўзбагаціць свой рэпэртуар, папоўніць яго новымі мастацкімі і арыгінальнымі п'есамі.** Калі такіх п'ес няма покуль на беларускай мове, я-б раіў перакладаць іх з расійскай.

Не адставаць ад запросаў гледача

Адзінец. У сучасны момант комсамолам узяты новы курс на шырокае разгортваньне культурна-масавай работы, ахапваньне ею да самых шырокіх масаў моладзі. Тэатральныя пастаноўкі, якія былі пастаўлены для моладзі ў БДТ, а таксама і сяговьняшні дыспут зьяўляюцца праявамі гэтага новага курсу, даводзяць, што **дзякуючы апошняму мы здолелі прываблць і зацікавіць моладзь.**

Тэатр наш, безумоўна, прогрэсыруе і расьце, але адначасова растуць і запатрабаваньні моладзі, якія пачынаюць пераганяць рост тэатру.

Не адставаць ад растучых запросаў гледача—асноўная задача БДТ.

Сярод пастановак, паказаных моладзі ў гэтым сэзоне ёсьць шэраг п'ес, якія добра адбіваюць падзеі сучаснасьці ці нядаўняга мінулага („Перамога", „Над Нёманам").

„Каваль Ваявода"—добрая рэч па свайму мастацкаму афармленьню, але зьмест яе нічога не дае гледачу.

Тэатр не замыкаецца ў рамках.

Матусаў (БДТ) Нас, тэатральных працаўнікоў, вельмі цікавяць думкі і водгукі аб нашых пастаноўках **маладога гледача, сталага і організаванага наведвальніка тэатру.** Мы тут таксама чулі на дыспуце цэлы шэраг заўваг аб нашых пастаноўках і самым тэатры наогул.

Тут некаторыя таварышы скардзіліся, што Белдзяржтэатр ня ўзяў сталай вытрыманай лініі на асьвятленьне сучасных падзей, а ставіць п'есы з даўняга мінулага („Вір", „Тэль", „Каваль ваявода"). Мы лічым, што тэатр не павінен замыкацца ў рамках, а адначасова з сучасным асьвятляць і мінулае, ставіць пастаноўкі на самыя рознастайныя тэмы і з розных часоў.

Наш тэатр не застыў на месцы, а з году ў год рухаецца наперад, у сэнсе большага набліжэньня да рэальнага жыцьця і ўзвышэньня мастацкай якасьці пастановак.

Крытыка прынясе карысьць

Дыла (БДТ). Цэлы шэраг правільных заўваг і думак, якія мы чулі тутака на дыспуце, **сьведчаць аб росьце і сталасьці маладых гледачоў.** Апошнія складаюць досыць сталую організаваную аўдыторыю, **з запатрабаваньнямі якой тэатральным працаўнікам прыходзіцца лічыцца.**

Таварышы, якія выступалі на дыспуце, сказалі аб сваіх запатрабаваньнях і паказалі **сябе добрымі крытыкамі.**

БДТ прыймае да ведама ўсё, што тутака гаварылася.

У асноўным, крытыка моладзі выходзіла з таго, што тэатр недастаткова шчыльна падышоў да сучаснасьці, яшчэ ня вдоліў адбіць наша будаўніцтва. **Зразумела, што тэатр імкнецца да гэтай мэты і спадзяецца не выкачаць шляхам набліжэньня да мас.**

Белдзяржтэатр мае намер вынесьці свае пастаноўкі ў клюбы, на масавую рабочую сцэну, каб яшчэ больш зьблізіцца з масамі.

Тэатр—выхавацель мас

Баліцкі (Наркамасьветы). Праз усе пастаноўкі Белдзяржтэатру чырвонай стужкай праходзіць **сугучнасьць нашай эпосе.** Гэтую сугучнасьць можна заўважыць нават у п'есах з старадаўняга мінулага („Стралок Тэль", „Каваль Ваявода"), дзе асноўны зьмест зводзіцца **да малюнкаў клясавай барацьбы** ў тых ці іншых праявах і ў розныя часы.

Ад тэатру мы дамагаемся ня толькі мастацтва, але і адпаведнага ідэолёгічнага ўплыву на масы. Гэтага ўдасца дабіцца, калі форма і зьмест нашых пастановак будуць уяўна зразумелы **масаваму гледачу.** Трэба сказаць, што **на гэты шлях, шлях дапасаваньня да масаў** наш тэатр стаў.

Ідэолёгічная сутнасьць пастановак павінна станоўча дзейнічаць на гледача, павінна быць клясава вытрымана. У самых нязначных па віду, другаступенных падрабязнасьцях, **павінна яскрава выяўляцца наша пролетарская ідэолёгія.**

Дыспут апраўдаў сябе

Пасьля прамовы тав. **Баліцкага заключнае слова атрымаў тав. Ігнатоўскі,** якога заля сустрэла працяжнымі воплескамі.

— Моладзь, якая выступала ў спрэчках, у асноўным дала правільную ацэнку бачаным ёй пастаноўкам і самаму тэатру наогул.

На падставе думак і поглядаў гледачоў, якія мы тут чулі, можна сказаць, што найбольш спадабаліся моладзі тры пастаноўкі: „Над Нёманам", „Перамога" і „Каваль Ваявода". Далей ідуць „Змрок", „Вір" і „Стралок Тэль".

Некаторыя таварышы казалі аб шэрагу недахопаў у працы тэатру, на якія трэба зьвярнуць увагу і пастарацца іх выправіць.

Галоўных недахопаў тры: 1) **малая колькасьць пастановак, адбіваючых нашу сучасную эпоху; 2) адсутнасьць спэцыяльнага юнацкага рэпэртуару і 3) адсутнасьць камэдый, трагэдый і іншых відаў тэатральных відовішчаў.**

Падводзячы вынікі нашага двухдзённага дыспуту, мы можам адзначыць, што **маладыя крытыкі высунулі шмат практычных конкрэтных прапаноў, якія безумоўна тэатр улічыць.**

Большасьць таварышоў, якая ўдзельнічала ў спрэчках, падкрэсьлівала правільнасьць шляху, на якім стаіць Белдзяржтэатр і задавальненьне гледачоў пастаноўкамі, за выключэньнем цямногіх.

Я лічу патрэбным сылікаць такія дыспуты пэрыодычна, бо яны даюць шмат цікавага матар'ялу як культурным і тэатральным працаўнікам, гэтак і самой моладзі.

* * *

Зачыняючы дыспут зам. рэдактара „Чырвонай Зьмены" тав. **Паваротны** адзначыў, што дыспут свайй асноўнай мэты—выявіць тэатральныя запатрабаваньні моладзі—дасягнуў.

— Тав. Луначарскі пішэ: „рабочага не ахвоціш голай агітацыяй. Агітацыя патрэбна, але мастацкая".

— А хіба не пра гэта казала моладзь, што выступала з гэтай трыбуны, спыняючысь на пастаноўках **„Перамога" і „Над Нёманам"**? Толькі аб гэтым! Думаю, таварышы, што выражу агульную думку, калі скажу:

— **Нашаму** Белдзяржтэатру трэба надбіраць такія п'есы, выводзіць на сцэне такіх тыпаў, **якія блізкі і зразумелы нашай працоўнай масе, працоўнай моладзі.** Гэта першае.

— **Другое:** у шмат якіх пастаноўках БДТ **удзельнічае моладзь, комсамольцы, як энэргічная сіла ў будаўніцтве новага жыцьця. Мы ў праве патрабаваць ад тэатру такой пастаноўкі, дзе-б у мастацкіх рысах гэтая сіла была найяскравей паказана.**

— **Трэцяе:** фактычна, наш дыспут зьяўляецца падагульненьнем працы мінулага сэзону БДТ. Дык пажадаем-жа тэатру ў будучым сэзоне выступіць перад нашай моладзьдзю з яшчэ большымі дасягненьнямі!

І чацьвертае: пачын „Чырвонай Зьмены" і клюбу КІМ—масавы паход моладзі ў тэатр—у далейшым павінен замацавацца і пашырыцца, як каштоўны вопыт, а тэатр павінен пайсьці ў гэтай справе насустрэч, шляхам зьмяншэньня цэн на білеты і даць магчымасьць бываць у тэатры той моладзі, якая яшчэ слаба матар'яльна забясьпечана.

У концэртнай частцы вялікім посьпехам карысталіся выступленьні духавога і шумавога оркестраў клюбу „КІМ" цымбаліcтага **Жыдовіча,** поэтаў **Тэйфа, і С. Кірсанава.**

Я. З.

Як паступіць у партшколу?

(Працяг матар'ялаў. Глядзі „Чырвоную Зьмену" за 18 мая).

Прыём у Магілеўскую партшколу

Для вырашэньня пытаньня аб дапушчэньні да прыёму курсантаў—акруговымі камісіямі ўтвараецца мэдыцынскі агляд паступаючых у саўпартшколу і праверка іх ведаў.

Пры саўпартшколах утвараюцца прыймовыя камісіі ў складзе заг. школы (старшыня), 2-х сяброў школьнай рады, прадстаўнікоў акругкомаў КП(б)Б і ЛКСМБ, жанаддзелу АК і акрпалітасьветы. Прыймовыя камісіі пры школах праводзяць сваю працу з 22 па 28 жніўня. Заняткі ў школах пачынаюцца з 1 верасьня.

У саўпартшколы не павінны дапускацца хворыя заразьлівымі хваробамі, у тым ліку венэрычнымі, туберкулёзам, хворыя неўрастэніяй у цяжкай форме і не паздаравеўшыя пасьля цяжкіх хвароб. Інваліднасьць ня можа служыць перашкодаю к паступленьню ў школу, калі яна па заключэньню доктара не перашкаджае разумовай працы.

Камандыруемыя ў саўпартшколы забясьпечваюцца мясцовымі організацыямі сродкамі на падарожжа; апрача таго, служачым ва ўстановах павінна быць выдана пэнсія за 2 тыдні ўперад.

Камандыроўка не гарантуе прыём у школу. Непрынятыя ў СПШ зварачваюцца назад, за імі захоўваюцца раней займаемыя пасады.

Школа не бярэ на сябе абавязкаў па забясьпячэньню кватэрамі сямей курсантаў.

Школа дае курсантам кватэру ў агульным памяшканьні, пасьцельныя прылады, харчаваньне, патрэбныя падручнікі, апроч таго, стыпэндыю 5 руб., а сямейным курсантам ад 15 да 25 руб. у месяц у залежнасьці ад ліку ўтрыманцаў.

Усе камандыруемыя ў прыймовыя камісіі пры школах павінны мець наступныя дакуманты: 1) камандыроўка ад акругкому КП(б)Б, 2) дакумант аб узросьце; 3) дакумант аб адносінах да вайсковай службы; 4) заверанае анкета; 5) падпіска камандыруемага аб тым, што правілы наступленьня ў школу яму вядомы.

У саўпартшколы II ст. (Віцебская і Гомельская)

Мэтаю саўпартшколы II ступені зьяўляецца падрыхтоўка партыйца-прапагандыстага.

Паступаючыя ў саўпартшколы т. т. павінны здавальняць наступным запатрабаваньням:

а) Сябры КПБ з партыйным стажам ня менш 3-х гадоў і сябры ЛКСМ з комсамольскім стажам ня менш 3-х гадоў ва ўзросьце ад 19 да 35 гадоў з рабочых і сялян, праявіўшыя актыўнасьць на партыйнай, політасьветнай, комсамольскай, савецкай і профсаюзнай працы; б) добра пісьменныя па-беларуску і па-расійску, умеючыя добра чытаць і пісаць і вольна выкладаць на паперы свае думкі; в) па арытмэтыцы добра ведаць 4 дзеяньні над цэлымі лічбамі кожнае велічыні; г) ведаючыя курс беларусазнаўства ў аб'ёме кніжкі Ігнатоўскага і Смоліча і д) маючыя агульную і політычную падрыхтоўку ў аб'ёме саўпартшколы І ступені і, як мінімум, нормальныя школы політграматы, а таксама павінны быць дакладна знаёмы з пастановамі XIV партзьезду, XV партконфэрэнцыі УсеКП(б) і X-га зьезду КП(б)Б.

Усе камандыруемыя ў прыймовую камісію пры школе павінны мець наступныя дакуманты: 1) камандыроўка ад акруговай адборачнай камісіі; 2) дакумант аб узросьце; 3) дакумант аб адносінах да вайсковае службы; 4) заверануя анкету і 5) падпіску аб тым, што правілы паступленьня ў школу яму вядомы.

Дзеля разьвязаньня пытаньняў адносна прыёму курсантаў пры саўпартшколе ўтвараецца прыймовая камісія ў складзе: загадчыка школы (старшыня), двух сяброў школьнага савету (адзін з іх загадчык польсэктару), прадстаўнікоў АПА акругкому КПБ, ЛКСМ, жанаддзелу акругкому акрпалітасьветы.

Прыймовая камісія работу сваю пры школе праводзіць з 22 па 28 жніўня. Заняткі ў школе пачынаюцца роўна з 1 верасьня.

У выпадку залічэньня таго ці іншага таварыша курсантам, школа забясьпечвае яго кватэрай у агульным памяшканьні, пасьцельнымі прыладамі, харчаваньнем, патрэбнымі падручнікамі, апрача таго, стыпэндыяй—халасьцякоў—5 руб. і сямейным на ўтрыманцаў ад 8 да 23 рублёў у месяц у залежнасьці ад ліку ўтрыманцаў.

Школа не бярэ на сябе абавязкаў па забясьпячэньню кватэрамі сямей курсантаў.

Аптэкарская політыка.

У лік тавараў, на якія Наркамгандаль не ўстанавіў гранічных накідак, уваходзяць мэдыкамэнты, прадметы санітарыі і гігіены. На гэтыя тавары цэны ўстанаўліваюцца непасрэдна самымі організацыямі, якія займаюцца продажам гэтых рэчаў.

Раз так—значыць можна гуляць! Павышай цэны сьмела і безнаказана, бо гранічныя накідкі на іх ня вызначаны—так рашыла **Слуцкае аптэкакіраўніцтва.**

Перад намі матар'ялы абсьледаваньня Слуцкага аптэкакіраўніцтва, зробленага Акргандлем. З гэтых матар'ялаў відаць **што аптэкі па Слуцку і раёнах, па загаду аптэка кіраўніцтва сыстэматычна павышалі адпускныя цэны на 100-200 процантаў супроць прэйскуранту,**

Небясьпечны авіятар.

— Не зразумець—ці ён зьніжаецца, ці ўжо што?...

— Як-бы ён „мёртвай петлі" не выкінуў... Эй, дзядзя, ніжэй!

Магазын санітарыі і гігіены аказаўся крыху больш «сумленным». Ён набаўляў пры продажы тавараў «толькі» ад 25 да 85 процантаў.

Выдаткі заўсёды знойдуцца, былі-б толькі прыбыткі! **І вось побач з ростам прыбыткаў ідзе няўхільны рост штатаў.** Штаты кіраўніцтва складаюць **55 чалавек,** на ўтрыманьне якіх трацілася **27 проц.** усяго звароту. Зварот-жа наогул складаў каля 29 тысяч рублёў у месяц.

Хто дастаўляў Слуцкаму аптэкакіраўніцтву такі высокі прыбытак і ахвураваў на сваёй сьпіне ўвесь цяжар максымальна ўзьвінчаных цэн? Ясна хто —**масавы спажывец.**

Недарма ў Слуцку нават прыказка такая зложылася: «лепш памерці, чым хварэць», бо выдаткі на хаўтуры абходзяцца танней, чым мэдыкамэнты, прадметы санітарыі і гігіены...

Але супроць таканьняў аптэкакіраўніцтва, яго «гаспадарчая дзейнасьць» не засталася безнаказанай. **Акргандаль выкрыў гэтую справу і прыцягнуў каго належыць да адказнасьці.**

Прыпёрты да сьценкі, кіраўнік аптэк гораду Слуцку тав. **Майзельс** не знайшоў у сваё апраўданьне нічога лепшага, як сказаць, што «прыбытак аптэка-кіраўніцтва можна было бесхваробна зьнізіць з 35 да 5—6 проц.».

Акргандаль, выслухаўшы гэта тлумачэньне пастанавіў—**за грубае парушэньне дырэктыў аб зьніжэньні цэн, зьняць Майзельса з працы і перадаць яго дысцыплінарнаму суду.**

Самому-ж аптэкакіраўніцтву катэгорычна прапанавана ў самы кароткі тэрмін зьнізіць цэны ў адпаведнасьці з прэйс-курантам і скараціць штаты на 50 процантаў.

Хмара.

У глушы Магілеўшчыны...

Камчаткова вырашава пытаньне аб організацыі ў Магілеўскай акрузе Усебеларускай сельска-гаспадарчай лятарэі, разьлічанай на 150 дзяней. Цэнтральная лётная камісія адпусьціла каля организацыі лятарэі 86 тыс. рублёў.

Лятарэя адзначыцца на 10 годзьдзе Кастрычнікавай рэволюцыі.

У тры радкі.

— У Менскім акруговым выканаўчым камітэце ліквідуюцца аддзелы: нарасьветы, ахоны здароўя і соцыяльнай забясьпекі, замест якіх утвараюцца акруговыя інспэктуры.

— Да 10-й гадавіны Кастрычнікавай Рэволюцыі ў Менску будзе адчынен краязнаўчы музэй.

— 15-га чэрвеня заканчваецца вучэбны год у сямігодках і на агульна-адукацыйных курсах.

— Па ўсіх акруговых гарадох БССР організаваны 6-тыднёвыя курсы па перападрыхтоўцы настаўніцтва.

— 191.000 дзесяцін зямлі пераводзіцца сёлета ў БССР на шматпольле.

— Склікаць Усебеларускага зьезду рабселькораў прызначана на восень г. г.

— Адчынілася выстаўка яўрэйскіх піонерскіх насьценных газэт, організаваная рэдакцыяй газэты „Дер Юнгер Піонер".

Адказныя рэдактары { А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІН.

Галоўлітбел № 24867. Менск, 2 друкарня БДВ.